

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΕΙΚΤΗ ΣΕΤ09: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΟΡΙΣΜΟΣ - ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Ο δείκτης προσδιορίζει τον πληθυσμό και τη μεταβολή του ανά Περιφέρεια, Νομό, ΟΤΑ και Δημοτικό Διαμέρισμα (Δ.Δ.). Η βελτίωση της μεταφορικής υποδομής επηρεάζει άμεσα την κινητικότητα των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού και έμμεσα την κινητικότητα του πληθυσμού. Η σκοπιμότητα του δείκτη έγκειται στη γνώση των μακροσκοπικών επιδράσεων της βελτίωσης της μεταφορικής υποδομής στην αύξηση, τη συγκράτηση ή τη μείωση του πληθυσμού μιας περιοχής.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ -ΕΚΤΙΜΗΣΗ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 1991-2001						
NUTS	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	1991		2001		ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) 1991 - 2001
		ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΧΩΡΑΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΧΩΡΑΣ	
gr11	Ανα. Μακεδονία & Θράκη	570.197	5,58%	607.162	5,55%	6,5%
gr12	Κεντρική Μακεδονία*	1.706.338	16,69%	1.874.597	17,14%	9,9%
gr13	Δυτική Μακεδονία	288.495	2,82%	294.317	2,69%	2,0%
gr14	Θεσσαλία	729.268	7,13%	740.115	6,77%	1,5%
gr21	Ήπειρος	327.176	3,20%	336.392	3,08%	2,8%
gr22	Ιόνια Νησιά	189.338	1,85%	209.608	1,92%	10,7%
gr23	Δυτική Ελλάδα	695.044	6,80%	721.541	6,60%	3,8%
gr24	Στερεά Ελλάδα	548.101	5,36%	558.144	5,10%	1,8%
gr25	Πελοπόννησος	573.958	5,61%	597.622	5,47%	4,1%
gr31	Αττική	3.594.817	35,16%	3.894.573	35,62%	8,3%
gr41	Βόρειο Αιγαίο	201.363	1,97%	205.235	1,88%	1,9%
gr42	Νότιο Αιγαίο	255.192	2,50%	298.462	2,73%	17,0%
gr43	Κρήτη	536.433	5,25%	594.368	5,44%	10,8%
znIV	Ζώνη Επιρροής IV*	3.621.474	35,42%	3.852.583	35,23%	6,4%
gr	Σύνολο Χώρας	10.223.392	100,00%	10.934.097	100,00%	7,0%
EU27	Ευρωπαϊκή Ένωση (EE27)	471.967.435		482.957.989		2,3%

Πηγή Δεδομένων: ΕΣΥΕ 2001, Eurostat 2007

* Χωρίς τον πληθυσμό του Αγίου Όρους

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ IV, 1991-2001						
NUTS	ΝΟΜΟΣ	1991		2001		ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) 1991 - 2001
		ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΖΩΝΗΣ IV	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΖΩΝΗΣ IV	
gr111	Έβρος	144.464	3,99%	149.283	3,87%	3,3%
gr112	Ξάνθη	92.218	2,55%	102.959	2,67%	11,6%
gr113	Ροδόπη	104.073	2,87%	111.237	2,89%	6,9%
gr114	Δράμα	95.142	2,63%	102.184	2,65%	7,4%
gr115	Καβάλα	134.300	3,71%	141.499	3,67%	5,4%
gr121	Ημαθία	138.046	3,81%	142.471	3,70%	3,2%
gr122	Θεσσαλονίκη	971.067	26,81%	1.084.001	28,14%	11,6%
gr123	Κιλκίς	75.747	2,09%	86.424	2,24%	14,1%
gr124	Πέλλα	136.726	3,78%	143.957	3,74%	5,3%
gr125	Πιερία	113.502	3,13%	126.412	3,28%	11,4%
gr126	Σέρρες	185.824	5,13%	194.483	5,05%	4,7%
gr127	Χαλκιδική*	85.426	2,36%	96.849	2,51%	13,4%
gr131	Γρεβενά	32.793	0,91%	32.567	0,85%	-0,7%
gr132	Καστοριά	53.284	1,47%	53.702	1,39%	0,8%
gr133	Κοζάνη	150.051	4,14%	153.939	4,00%	2,6%
gr134	Φλώρινα	52.367	1,45%	54.109	1,40%	3,3%
gr141	Καρδίτσα	123.202	3,40%	120.265	3,12%	-2,4%
gr142	Λάρισα	271.786	7,50%	282.156	7,32%	3,8%
gr143	Μαγνησία	196.252	5,42%	205.005	5,32%	4,5%
gr144	Τρίκαλα	138.028	3,81%	132.689	3,44%	-3,9%
gr211	Άρτα	75.594	2,09%	73.620	1,91%	-2,6%
gr212	Θεσπρωτία	41.755	1,15%	43.601	1,13%	4,4%
gr213	Ιωάννινα	152.759	4,22%	161.027	4,18%	5,4%
gr214	Πρέβεζα	57.068	1,58%	58.144	1,51%	1,9%
znIV	Ζώνη Επιρροής IV*	3.621.474	100,00%	3.852.583	100,00%	6,4%
gr	Σύνολο Χώρας	10.223.392		10.934.097		7,0%
EU27	Ευρωπαϊκή Ένωση (EE27)	471.967.435		482.957.989		2,3%

Πηγή Δεδομένων: ΕΣΥΕ 2001, Eurostat 2007

* Χωρίς τον πληθυσμό του Αγίου Όρους

Στη Ζώνη IV κατοικεί το 35,2% του πληθυσμού της Χώρας. Τη δεκαετία 1991-2001 ο πληθυσμός της Ζώνης IV αυξήθηκε σε ποσοστό λίγο μικρότερο του μέσου της Χώρας (6,4% έναντι 7%). Οι ρυθμοί αυτοί είναι πολλαπλάσιοι του αντίστοιχου ευρωπαϊκού (2,3%).

Σε επίπεδο Περιφέρειας, η Κεντρική Μακεδονία συγκεντρώνει τον μισό σχεδόν πληθυσμό της Ζώνης IV (48,7%) ενώ στη Δυτική Μακεδονία κατοικεί μόλις το 7,6% του συνολικού πληθυσμού. Τη δεκαετία 1991-2001 η Κεντρική Μακεδονία εμφανίζει τη μεγαλύτερη αύξηση πληθυσμού (9,9%), τάση που σχετίζεται με τη δυναμική της Μητροπολιτικής Περιοχής της Θεσσαλονίκης. Η αύξηση αυτή είναι μεγαλύτερη από αυτήν που παρατηρείται σε επίπεδο Χώρας, ενώ στις υπόλοιπες τέσσερις Περιφέρειες το ποσοστό της αύξησης είναι χαμηλότερο της Χώρας. Η μικρότερη αύξηση παρουσιάζεται στη Θεσσαλία, μόλις 1,5%.

Σε επίπεδο Νομού, την πρώτη θέση σε πληθυσμιακό μέγεθος, όπως ήταν αναμενόμενο, κατέχει ο Νομός Θεσσαλονίκης, όπου κατοικεί το 28,1% του πληθυσμού της Ζώνης IV και το 9,9% της Χώρας. Παρά το μεγάλο του μέγεθος, ο πληθυσμός του αυξήθηκε περαιτέρω με ποσοστό 11,6% τη δεκαετία 1991-2001, ποσοστό που είναι το τρίτο μεγαλύτερο στη Ζώνη IV, μαζί με το αντίστοιχο του Νομού Ξάνθης. Ο μικρότερος Νομός της Ζώνης IV είναι των Γρεβενών, όπου κατοικεί μόλις το 0,9% του πληθυσμού της, ενώ κατά τη δεκαετία 1991-2001 παρουσίασε μείωση του μόνιμου πληθυσμού. Η σημαντικότερη πληθυσμιακή αύξηση εμφανίστηκε στον Νομό Κιλκίς (14,1%) και άνω του 11%, σημειώθηκε στους Νομούς Χαλκιδικής, Ξάνθης, Θεσσαλονίκης και Πιερίας.

Σε επίπεδο ΟΤΑ, παρατηρούνται μεγάλες αποκλίσεις στις μεταβολές πληθυσμού. Συνολικά, 228 από τους Δήμους της Ζώνης IV εμφάνισαν μείωση του μόνιμου πληθυσμού και 201 αύξηση. Χαρακτηριστική είναι η πολύ μεγάλη αύξηση του πληθυσμού Δήμων της Ευρύτερης Περιοχής Θεσσαλονίκης (Θερμαϊκός, Ωραιόκαστρο, Εύοσμος και Μίκρα) σε ποσοστά από 83% μέχρι 240%, γεγονός που καταδεικνύει την επέκταση και τη διάχυση του οικιστικού πυρήνα της Θεσσαλονίκης. Αντίθετα, οι ΟΤΑ στους οποίους παρουσιάζεται μεγάλη μείωση του πληθυσμού (άνω του 15%) είναι κυρίως ορεινοί που βρίσκονται είτε στη Ζώνη III (Διάδρομος διέλευσης Καθέτων Αξόνων: Νομοί από όπου διέρχονται οι Κάθετοι Άξονες) ή στο Βορειοδυτικό και ορεινό τμήμα της Περιφέρειας Ηπείρου. Πρόκειται για ημιαστικούς και κυρίως αγροτικούς με πληθυσμό αρκετά μικρότερο των 10.000 κατοίκων.

Από τον Χάρτη της μεταβολής του πληθυσμού ανά Δημοτικό Διαμέρισμα, σε μια ζώνη 5km από τον άξονα της Εγνατίας Οδού, προκύπτει ότι ένα σημαντικό μέρος των περιοχών που εμφανίζουν θετικές μεταβολές πληθυσμού βρίσκονται κοντά στον άξονα, αφού ούτως ή άλλως σε αυτή τη διαδρομή συγκεντρώνονται και τα περισσότερα αστικά κέντρα της Ζώνης IV που παρουσίασαν αύξηση του πληθυσμού.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την εκτίμηση πληθυσμού ανά Περιφέρεια και Νομό αντίστοιχα, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat. Για τον υπολογισμό του Μέσου Ετήσιου Ρυθμού Μεταβολής της περιόδου 2001-2006, ως πληθυσμός του 2001 λήφθηκε η εκτίμηση πληθυσμού της Eurostat, προκειμένου οι δείκτες που προκύπτουν να είναι συγκρίσιμοι. Κατά τη χρονική περίοδο 2001-2006, ο Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής της Ζώνης Επιρροής IV φαίνεται μειωμένος σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία ακολουθώντας τη μείωση του ΜΕΡΜ και σε επίπεδο χώρας.

Σε επίπεδο Περιφέρειας, πάνω από τον ΜΕΡΜ της Ζώνης Επιρροής IV της Εγνατίας Οδού παρουσιάζουν η Ήπειρος και η Κεντρική Μακεδονία την περίοδο 2001-2006. Η Ήπειρος εμφανίζει μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με την περίοδο 1991-2001. Αντίθετα η Κεντρική Μακεδονία έχει μικρότερο, σε σχέση με την περίοδο 1991-2001, ακολουθώντας τον αντίστοιχο της Χώρας. Η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη εμφανίζει στασιμότητα σε αντίθεση με τη σημαντική αύξηση (όσο και του μέσου της Χώρας) την περίοδο 1991-2001. Δύο Περιφέρειες φαίνεται να παρουσιάζουν μείωση (Δυτική Μακεδονία και Θεσσαλία), οι οποίες είχαν και το μικρότερο ΜΕΡΜ κατά τη δεκαετία 1991-2001.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ					
NUTS	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001*	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2006*	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 1991-2001**	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2001-2006*
gr11	Ανατ. Μακεδονία & Θράκη	606.800	607.300	0,69%	0,02%
gr12	Κεντρική Μακεδονία	1.881.900	1.923.600	0,92%	0,44%
gr13	Δυτική Μακεδονία	294.500	294.000	0,29%	-0,03%
gr14	Θεσσαλία	739.800	737.100	0,26%	-0,07%
gr21	Ήπειρος	336.900	346.800	0,41%	0,58%
gr22	Ιόνια Νησιά	211.300	224.500	0,95%	1,22%
gr23	Δυτική Ελλάδα	723.200	735.700	0,45%	0,34%
gr24	Στερεά Ελλάδα	559.200	556.900	0,39%	-0,08%
gr25	Πελοπόννησος	598.800	595.900	0,51%	-0,10%
gr31	Αττική	3.898.400	4.017.200	0,66%	0,60%
gr41	Βόρειο Αιγαίο	204.900	201.400	0,34%	-0,34%
gr42	Νότιο Αιγαίο	299.100	304.500	1,63%	0,36%
gr43	Κρήτη	595.200	603.600	1,08%	0,28%
znIV	Ζώνη Επιρροής IV	3.859.900	3.908.800	0,65%	0,25%
gr	Σύνολο Χώρας	10.950.000	11.148.500	0,67%	0,36%

Πηγή: Eurostat, 2/2008 / ΕΣΥΕ, 2001

* εκτίμηση πληθυσμού Eurostat

**Βάσει απογραφής ΕΣΥΕ, 2001

Σε επίπεδο Νομού, την περίοδο 2001-2006 τα Ιωάννινα εμφανίζουν ΜΕΡΜ πολύ μεγαλύτερο σε σχέση με αυτόν της Χώρας (υπερτετραπλάσιο). Ακολουθεί ο νομός Θεσσαλονίκης, ο οποίος φαίνεται να είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο της Χώρας, όμως χαμηλότερος σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία. Ο νομός Ξάνθης ξεπερνά επίσης το αντίστοιχο ποσοστό της Χώρας. Οι νομοί που δείχνουν μεγαλύτερη μείωση του ΜΕΡΜ κατά την περίοδο 2001-2006 είναι τα Γρεβενά, η Άρτα, οι Σέρρες και η Καρδίτσα.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΝΟΜΟ					
NUTS	ΝΟΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001*	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2006*	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 1991- 2001**	ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2001-2006*
gr111	Έβρος	149.100	149.100	0,38%	0,00%
gr112	Ξάνθη	103.100	105.900	1,13%	0,54%
gr113	Ροδόπη	111.200	111.300	0,72%	0,02%
gr114	Δράμα	102.000	100.700	0,74%	-0,26%
gr115	Καβάλα	141.400	140.400	0,65%	-0,14%
gr121	Ημαθία	142.800	144.000	0,26%	0,17%
gr122	Θεσσαλονίκη	1.088.100	1.130.200	1,11%	0,76%
gr123	Κιλκίς	86.600	86.500	0,86%	-0,02%
gr124	Πέλλα	144.300	145.200	0,50%	0,12%
gr125	Πιερία	126.700	128.100	1,07%	0,22%
gr126	Σέρρες	194.300	189.600	0,41%	-0,49%
gr127	Χαλκιδική	99.100	100.100	1,31%	0,20%
gr131	Γρεβενά	32.500	31.600	0,31%	-0,56%
gr132	Καστοριά	53.700	53.800	0,15%	0,04%
gr133	Κοζάνη	154.100	154.400	0,32%	0,04%
gr134	Φλώρινα	54.200	54.300	0,30%	0,04%
gr141	Καρδίτσα	120.000	116.800	0,21%	-0,54%
gr142	Λάρισα	282.300	285.100	0,32%	0,20%
gr143	Μαγνησία	204.900	204.100	0,42%	-0,08%
gr144	Τρίκαλα	132.600	131.100	-0,06%	-0,23%
gr211	Άρτα	73.400	71.400	-0,07%	-0,55%
gr212	Θεσπρωτία	43.500	42.700	0,42%	-0,37%
gr213	Ιωάννινα	161.900	175.200	0,74%	1,59%
gr214	Πρέβεζα	58.000	57.500	0,12%	-0,17%
znIV	Ζώνη Επιρροής IV	3.859.800	3.909.100	0,65%	0,25%
gr	Σύνολο Χώρας	10.950.000	11.148.500	0,67%	0,36%

Πηγή: Eurostat, 2/2008 / ΕΣΥΕ, 2001

* εκτίμηση πληθυσμού Eurostat

**Βάσει απογραφής ΕΣΥΕ, 2001

ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Πηγές

Για τον υπολογισμό του δείκτη αυτού χρησιμοποιήθηκε ο Μόνιμος Πληθυσμός των Απογραφών του 1991 και του 2001 της ΕΣΥΕ. Τα στοιχεία για την εκτίμηση πληθυσμού για τα έτη 2001 και 2006, όπως και αυτά για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 προέρχονται από τη Βάση Δεδομένων της Eurostat έτους 2008 και αφορούν το μέσο πληθυσμό.

Μεθοδολογία

Τα στοιχεία των απογραφών της ΕΣΥΕ του 1991, 2001 και 2006 εισήχθησαν στη Γεωγραφική Βάση Δεδομένων του ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ, όπου έγινε ο υπολογισμός των μεταβολών και η χαρτογραφική απεικόνιση. Σε ό,τι αφορά τον πληθυσμό των Καποδιστριακών ΟΤΑ για το 1991 έγινε αναγωγή του πληθυσμού στη νέα διοικητική διαίρεση, αναλύοντας τον πληθυσμό μέχρι και το επίπεδο οικισμού (Δημοτικού Διαμερίσματος).

Η βελτίωση της μεταφορικής υποδομής θεωρείται ότι γενικά επηρεάζει θετικά την ανάπτυξη. Ωστόσο, η κατεύθυνση προς την οποία θα επηρεαστεί η κινητικότητα του πληθυσμού και επομένως η θετική ή αρνητική μεταβολή του πληθυσμού μιας περιοχής είναι ένα αποτέλεσμα μιας ποικιλίας κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων και όχι μόνον των επιπέδων της μεταφορικής υποδομής. Η ακριβής εκτίμηση των επιδράσεων της ίδιας μεταφορικής υποδομής στον πληθυσμό της ζώνης επιρροής του άξονα απαιτεί ειδική έρευνα και μελέτη.

Χάρτης 1: Μεταβολή πληθυσμού ανά Περιφέρεια στη Χώρα, 1991-2001

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

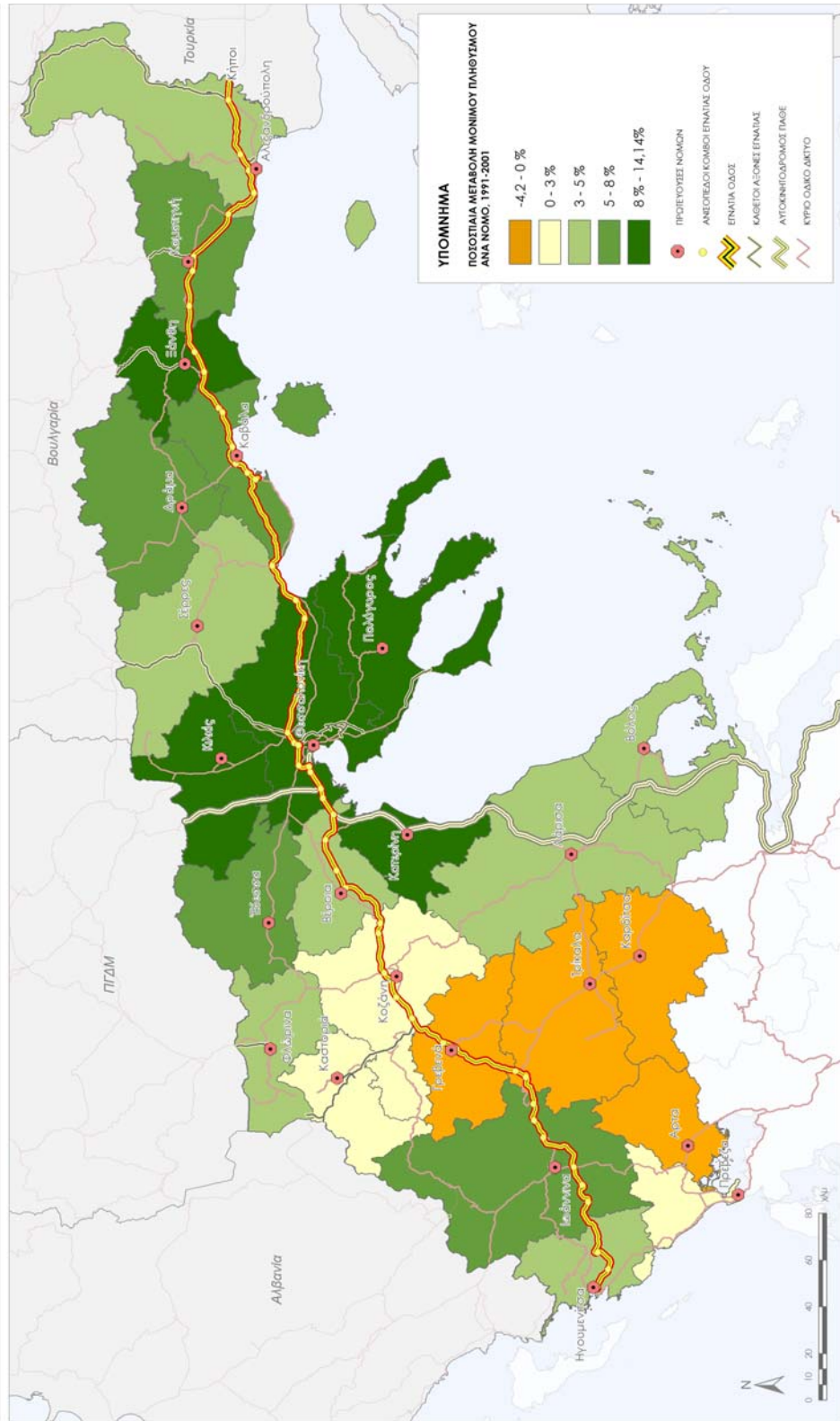
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΙΜΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 1991-2001

- 1,45% - 2%
- 2,01% - 3%
- 3,01% - 5%
- 5,01% - 8%
- 8,01% - 16,96%

- ΑΝΙΣΟΠΕΔΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ
- ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ
- ΚΑΘΕΤΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ
- ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΠΑΘΕ
- ΚΥΡΙΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
- ΟΡΙΟ ΣΧΗΜΕΣ ΕΠΙΡΡΩΣΗΣ ΙV

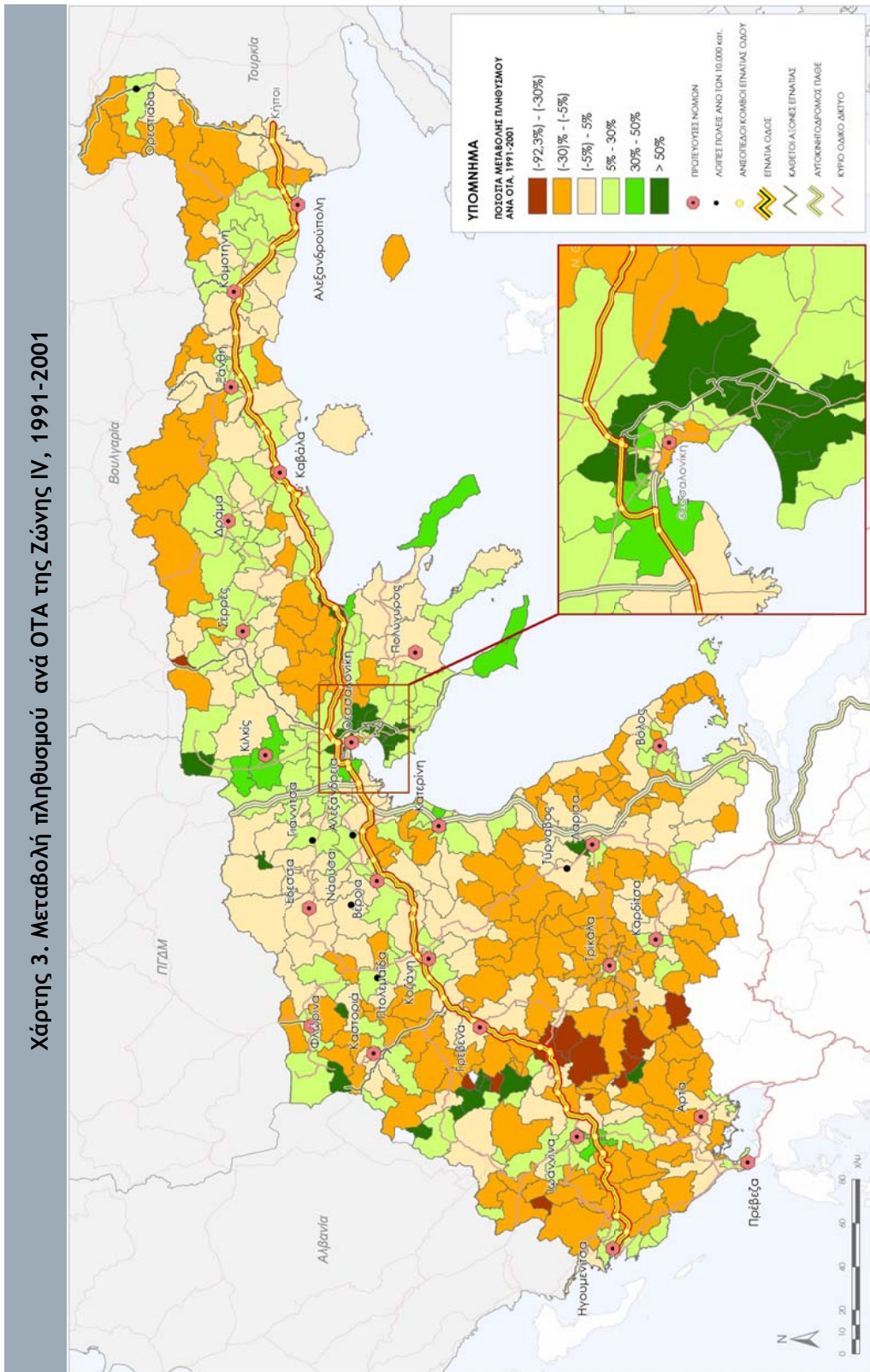
Χάρτης 2: Μεταβολή πληθυσμού ανά Νομό της Ζώνης IV, 1991-2001

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟ-Π-4:
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ IV, 1991-2001

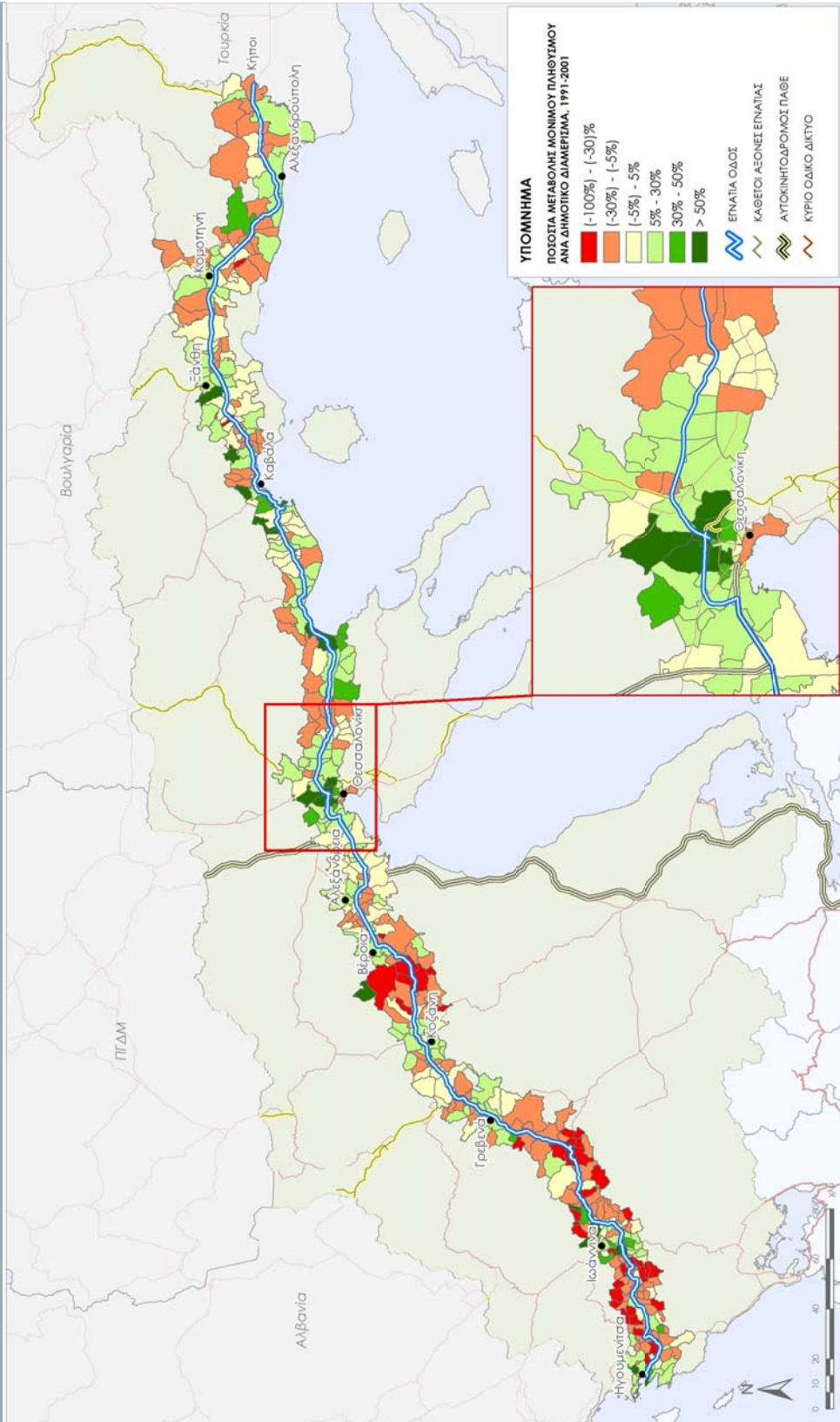

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 02/07/2007
 ΠΗΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ : ΕΥΣΕ, 2001
 ΑΡΧΕΙΟ : M:\GIS\Indicators\SET\SET09_2008\mapp\mvd_GR_SET09_IV_PREF_Jun07.mxd

Χάρτης 3. Μεταβολή πληθυσμού ανά ΟΤΑ της Ζώνης IV, 1991-2001

Χάρτης 4. Μεταβολή πληθυσμού Δημοτικών Διαμερισμάτων σε ζώνη 5km από τον άξονα της Εγνατίας Οδού, 1991-2001

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 02/07/2007
 ΠΗΓΗ ΔΕΛΤΙΟΥΜΕΝΩΝ: ΕΣΥΕ 2001
 ΑΡΧΕΙΟ: M:\GIS\Indicators\SET\SET09\2008\maps\mxd\GR\SET09_DD_buf_5km_jun07.mxd

Χάρτης 5. Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής ανά Νομό της Ζώνης IV, 2001-2006

